

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ- တၢ်ဆိၣ်လီၤသ့ၣ်ဆိၣ်လီၤသးလၢယွၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲကျဲတဘိလၢအဆူၤပုၤဆူတၢ်လၢကပီၤလီၤ.

တၢ်တီၢ်ထံ- ပတၢ်မုၢ်လၢအဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ခရံၣ်အသ့ၣ်လၢ အဂၢၢ်လီၤအသးလၢအပူၤက့ၤပုၤလီၤ.

၁. ပမ့ၢ်ပုၤတၢ်ဒီးဘးဖိလၢအသ့ၣ်လီၤသးကွံတၢ်လၢကပီၤ(အဆၢဖိ ၂၀-၂၁)

- လၢတၢ်စံၣ်စါတဲစါအပူၤန့ၣ်, ပုၤကညီသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိမ့တမ့ၢ်အသကိးလၢအမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါတဖၣ်ဒ်သိး အကန့ၢ်ဘၣ်လီၤလၢလၢအဂ့ၢ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ကတိၤဒ်အံၤ, "ပုၤတၢ်ဂၤန့ၣ်န့ၣ်ညါလီၤ"
- စါစ့းဘူးဒဲအဖိခွါတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ စါယၤကီၢ်ဒီးစါယီၤဟၣ်(မၢ်ကူး ၃:၁၇); အဝသ့ၣ်အမိၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ယုၣ်ရှူး အညါ(အမုၢ်ဂၢ်), ယုၣ်ရှူး အမိၢ်နီၢ်မၤရံၤ အဒိၣ်ဝဲၣ်မုၢ်(မးသဲ ၂၇:၅၆; မၢ်ကူး ၁၅:၄၀; ယီၤဟၣ် ၁၉:၂၅).
- အဝသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢအအဲၣ်လီၤအသး ဟံၣ်ထီၣ်ထီၣ်အသးဒီး တဒိကန့ၣ်တၢ်ဘၣ် ခရံၣ်အဘၣ်တၢ်တူၢ်တၢ်ဖျိၣ်တၢ်နးဘၣ်ဆၣ် အဝသ့ၣ်န့ၣ်ထံၣ်ဝဲခရံၣ်မ့ၢ်စါလီၢ်စါပၤန့ၣ်လီၤ.
- Martin Luther စံးဝဲဒၣ်, "ပဖံးပညၣ်လၢအပဲၤထဲဒီးတၢ်ဒီးဘးအံၤ သးအိၣ်ဃုဆိတၢ်လၢပုၤကမၤလၢမၤကပီၤ ပတြၢပုၤ ဆိလီၤ, ပတဃုဆိလၢ ပကတူၢ်သံပသးဆိဘၣ်"(ရိမုၤ ၈:၁၃, ကလၤတံ ၅:၁၇).

၂. တၢ်တူၢ်ဖျိၣ်တူၢ်ယၢ်(တၢ်ဆိၣ်လီၤသး) ကဘၣ်ဟဲဆိန့ၣ် တၢ်လၢကပီၤ(အဆၢဖိ ၂၂-၂၃)

- လီၤဒီးလၢခရံၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဝဲအံၤ မ့ၢ်လီၤဒီးလၢအအိၣ်ပုၤထဲယွၤအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်သးထီၣ်ဒီးဖျိလၢပတၢ်ဒီးဘးအပိ(မးသဲ ၁:၂၁; ၂၆:၃၉; ယံးရမံယၤ ၂၅:၁၅-၃၈).
- ခရံၣ်အဝဲတူၢ်တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်ဆိ ဝံဒီး ဒီးန့ၢ်တၢ်လၢကပီၤလၢခံက့ၤန့ၣ်လီၤ(၁ ပုၣ်တရူး ၁:၁၀-၁၁).
- ခရံၣ်အပုၤတၢ်မၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ကဘၣ်တူၢ်တၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယၢ်(အဆၢဖိ ၂၃; မးသဲ ၅:၁၀-၁၁; ၁၀:၁၆-၁၈, ၂၂) တချုးလၢအဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်လၢကပီၤန့ၣ်လီၤ(မးသဲ ၅:၁၂; ၁၉:၂၈-၂၉; ယီၤဟၣ် ၁၅:၂၀; ရိမုၤ ၈:၁၇; ၂ တံၤမသး ၃:၁၂; ၁ ပုၣ်တရူး ၄:၁၃).
- ပမၤတၢ်ည့ၣ်န့ၣ်လီၤ(အဆၢဖိ ၂၂). ယွၤဆိၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်အသ့ၣ်အသး(မးသဲ ၂၆:၅၆).
- ယွၤ ပၢ်ကစၢ် လၢ အစိဒိၣ်ကမီၤဒိၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဘျုးတၢ်ဖျိၣ်(အဆၢဖိ ၁၅, ၂၃).

၃. တၢ်ဟံၣ်ထီၣ်ထီၣ်အသးဒီးတၢ်ဃုထဲနီၢ်တဂၢ်တၢ်လၢကပီၤန့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဟးဂီၢ်/မၤဟးဂီၢ်တၢ် (အဆၢဖိ ၂၄-၂၅)

- အမၤဟးဂီၢ်ဝဲ"တၢ်ဃုတၢ်ဖိး/တၢ်တမံၤဃီ". တဘၣ် ဘၣ်အသးနီၣ်တစဲးဘၣ်(အဆၢဖိ ၂၄) သးက့ၣ်တၢ်, သးကွံတၢ်. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢ်အမၤကမၢ်ဘၣ်တၢ်လၢအမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ထီၣ်ထီၣ်အသးန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဒီးဘးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အဲၣ်လီၤအကစၢ်အသးဒၣ်ဝဲ, ဆိကမိၣ်လၢအဂ့ၢ်န့ၣ်ပုၤဂၤ ဒီးသးကွံတၢ်န့ၣ်လီၤ(မးသဲ ၁၈:၁; လူၤကၢ် ၉:၄၆)
- အမၤဟးဂီၢ်ပုၤကညီစ့ၢ်ကိးလီၤ(အဆၢဖိ ၂၅: ၁ ရှုမူအုလး ၈:၄-၂၀; ဧမိၣ် ၆:၁-၇).

၄. ခရံၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲပုၤလၢအဆိၣ်လီၤအသးဒီး ဟံၣ်လီၤတၢ်တုၢ်ပုၤတၢ်အဒိ လၢတၢ်ခဲလၢ်အပူၤ(အဆၢဖိ ၂၆-၂၈)

- J. C. Ryle စံးဝဲ "ပုၤအဂ့ၢ်ကတၢ်တဂၢ်န့ၣ် ပသ့ၣ်ညါလၢအဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢ အဟ့ၣ်တၢ်, တမ့ၢ်ပုၤလၢအဟံၣ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်"(၁ ပုၣ်တရူး ၂:၂၁; ဖံးလံးပံၤ ၂:၃-၅; ၁ ကရံၣ်သူး ၁၁:၁).
- ခရံၣ် မ့ၢ်ပုၤတဂၢ်လၢ အဟဲဆိတလဲတၢ်ခဲလၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၁၇:၆; ၂၀:၃၅).

၅. ခရံၣ်အတၢ်သံန့ၣ် မ့ၢ်အတၢ်ပုၤက့ၤပုၤလၢတၢ်ဒီးဘး(အဆၢဖိ ၂၆-၂၈)

- အဝဲပုၤက့ၤပုၤ(ဧၤတြီၤ ၉:၁၄; ကလၤတံ ၃:၁၃; တံတူး ၂:၁၄; ၁ ပုၣ်တရူး ၃:၁၈)
- ခဲအံၤ ပမ့ၢ်က့ၤဝဲ ယွၤအက့ၢ်အပုၤ(ရိမုၤ ၆:၂၂; ၁၄:၈; ၁ ကရံၣ်သူး ၆:၂၀; ၁ ပုၣ်တရူး ၁:၁၈-၁၉), ပကဘၣ်သမၤလီၤက့ၤပသး(မးသဲ ၁၆:၂၄; လူၤကၢ် ၁၇:၁၀).